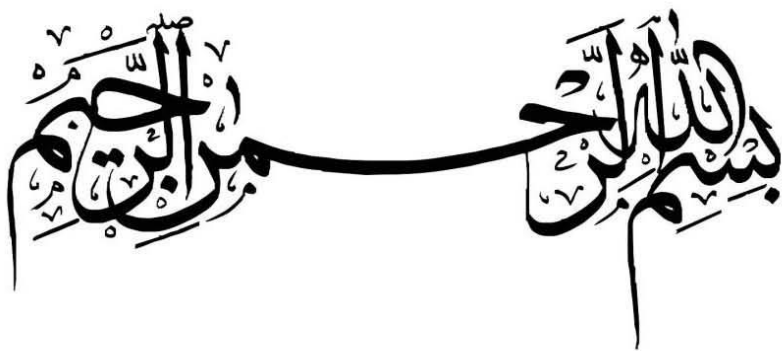

بَنَكَلَا

ليکوال: داکټر معمار حشمت الله انصاري
پيڅليک: لينډي / کال ۱۴۰۷ ليردي

Ketabton.com

ليکي پوهه:

سرليک: بنګلا

ليکوال: ډاکټر مهندس حشمت الله ،، اتمر ،،

اېډيټور:

د پڅښتنې ډيزان: ډاکټر مهندس حشمت الله ،، اتمر ،،

خپرندوی:

چاپشمبر: ۲۰

چاپ نېټه: ليندۍ / کال ۱۴۰۷

واټس اپ: +۹۳۷۹۹۳۷۶۹۹۸

برېښنالیک: atmar_hashmatullah@yahoo.com

د چاپ حقوق له ليکوال او خپرندوی سره خوندي دي، بي اخځ بنووني
ترې د گټې اخيستنې اجازه نه شته.

لړليک

چوپړی

سرليک

- ۱..... پڅښتنی.
- ۲..... بسم الله الرحمن الرحيم
- ۳..... ليکي پوهه:
- ۴..... لړليک
- ۵..... تران (پيل، شروع، بريد)
- ۷..... د يادښتونو له پاره:
- ۸..... داستان
- ۷۴..... د چاپ شويو کتابونو ليست
- ۷۹..... د کار لاندې کتابونو ليست
- ۸۰..... د وخت او امکان په صورت کې
- ۸۱..... د پڅښتنی څټ

تران (پیل، شروع، برید)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، الْحَمْدُ لِلَّهِ إِجْلَالًا
لِقُدْرَتِهِ، وَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ خُضُوعًا لِعِزَّتِهِ، وَصَلَّى
اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ .

بې پایه ستاینه او بې حده مننه، د هغه سپېڅلي ذات نه چې د
وجود ماني او کاینات یې د انساني وجود د تکامل او د انسان له پاره
د خپل سپېڅلي ذات او عبادت د حقیقت له پېژندلو پرته جوړ کړل.
هغه د ذات پوهه، عالي، لوړ او ښکلي نومونه دي، او کائناتو
د پیدایښت یوه حتمي لامل دی.

عظمت، د ټولې نړۍ موجودیت، د ناڅاپه څخه راوتل، حق
د رسیدو جوهر په یوه والي کې د اعتراف، تباهی او بې وسی یوه له
لوړو وسیلو څخه دی.

گرانو لوستونکو!

دا ځل مې و غوښتل یوه بل ناول چې کیسه یې په ننګرهار ولایت
یوې وروسته پاتې ولسوالۍ او مزي ته (سرحد ته، کرښې ته یا
بوردر ته) نږدې پیل شوې، او ځنډ وروسته الله پای ته رسېدلې ده،
ولیکم او د خپلو کتابونو مینوالو او لوستونکو سره یې ګډ (شریکه)
کړم.

زما د کتابونو مېنه وال یوازې معماران او انجینران نه دي،
او نه باید اوسي، نوڅکه غواړم ورځ په ورځ د خپلو لیکونو کې
توپیر راوړم چې د هرې ځانګړې مېنه وال په کې ډېر شي، دا کار به

.....

ما دېته اړ کړې چې لیکنې مې توپیر و لري او هم به مې مینه وال
ډېر شي.

پاکه ربه!

زموږ له پاره خپله لاره بې ستونزې کړه، تر څو موږ له تا
پرته بل څوک و نه وینو او نه یې پیژنو.
زموږ سره مرسته و کړه تر څو مو په وجود کې د غرور
نخبه پاتې نه شي او د اسلام د دین له سپیڅلو بنده گانو څخه مو و
بولي.

- د نظر ټولو خاوندانو او هغه څوک چې دا کتاب لولي په ډېر
درنښت هېله کېږي چې، خپلې غوښتنې او وړاندیزونه د دې
کتاب د بیا کتنې له پاره، زما سره شریکه کړئ.

Whatsapp: ۰۰۹۳۷۹۹۳۷۶۹۹۸

په درنښت
ډاکټر معمار حشمت الله اتمر

.....

د یادښتونو له پاره:

..... ۱-

..... ۲-

..... ۳-

..... ۴-

..... ۵-

..... ۶-

..... ۷-

..... ۸-

..... ۹-

..... ۱۰-

داستان

بادام چي يوه تکره کروندگر (بزرگر) و، د ننگرهار ولايت په يوي وروسته پاتي ولسوالۍ کې يې ژوند کاوه.

هغه خپل شخصي ځای نه درلود.

د يوه خان په کلا کې، په وړيا توگه اوسېده (کښېناسته).

د خان لويه کلاه وه.

په څلورو اړخونو يا کنجونو کې يې اوچت برجونه درلودل.

بيا د هغې لوي کلا په منځ کې د خان د اوسېدو کلا وه.

شاوخوا کې يې د گاونډيانو، کروندگرو او کسبه کارانو لکه:

ناين (ناحي، دلاک، سلمان)، مصلي (مثلي)، تټار، چوکي کروندگر،

لرگي ماتونکي، ترکان، خټگر، مزدوران او داسې نورو کورونه وو.

خان د کلا دېوالونه يې دومره اوچت نه وه.

په دوي اړخونو کې يې کوټي درلودې.

يوه اړخ کوټي يې د ژمي او بل اړخ کوټي يې د اوړي له پاره وې.

شمال اړخ کوټي يې دوي پوريزې او بل اړخ يې يوه پوريزې وې.

خان د کلا منځ نه، يوه وياله (بياله، لښتۍ) هم تېر شوی وه.

شاوخوا د ويالې (بيالې) څه د نارنجانو ونې او د گلاب گلانو بوتې

هم وو.

د خان کلا غولۍ هم لوی و.

يوه اړخ ته يې بښکلي څپره او ترې لاندې يې اوچته برنډه هم وه.
د خان کورنۍ به په اوږې کې تر څپرې لاندې کښېناستل، کوم چې
پر سر يې غټو انگورو لښتي زغولي وې.
په ويالې کې به د خان بښې او لورگانو، پيالې او دېگي مينځل.
د ويالې نه به يې د څښاک اوبه هم اخيستي.
د کاليو او ځان مينځلو د پاره يې جلا کوټه درلوده.
خان د ويالې نه به نورو گاونډيانو بښوهم، کار اخيسته.
د اوبو له پاره هېچا ته کلا نه د باندې د وتو اړتيا نه وه.
خان بادام ته هم يوه کوټه او يوه دالان ورکړی و.
د دالان مخې ته يې کوشنۍ برنډه (صوفه) هم وه.
د برنډې نه بام ته لنډې زينې هم شتون درلود.
د برنډې پر سر څپره او د څپرې پر سر تاک هم وه.
تاک به په پسرلي کې بښکلي انگور نيول.
انگور يې غټ يا کټه انگور وو.
په دوبي کې هغوی ټول به د بام په سر بیده کېدل.
بادام د خان، يوه ټوټه ځمکه کړه.
کله نا کله به يې د خان د کور لرگي هم ماتول.

هغه دوي لورگاني درلودې چې د يوي نوم يې لښته او د بلې نوم يې پانه وه.

هغه ډير خواريكښ كروندگر و.

هغه به په يواځې ځان، ځمكې قولىه كوي او كښت به يې په كې كاره.

بښځې به يې لږ، لږ مرسته ور سره كوه.

هغې به د ځمكو په خېشاوې او پند وړلو كې د هغه سره مرسته كوه.

د نيالونو په وخت كې به يې د هغه سره سم نيال كاوه.

لورگانو به يې هغه ته چاى او ډوډۍ كړوندو ته وړه.

لورگانو به يې غواگانې څرولو ته هم وړې.

هغوى ته به يې په پولو كې واښه كول او كورته به يې وړل.

سم به يې، د الكانو كارونه كول.

پلار يې سوچ كاوه او د خداى نه به يې غوښتل چې هغه ته زوى په برخه كړي.

هغه به ور سره د كړوندو په كارونو كې مرسته وكړي.

ځكه لورگاني يې ورځ تر بلې لوېدې، وتل، ننوتل او په پولو گرځېدل يې د بادام نه خوښېدل.

هغه نه غوښتل چې لورگاني يې د هغه سره په كړوندو كې، مرسته وكړي.

هغه به تل خپلو لورگانو ته ویل:

کوم وخت چې د کور نه د باندې وځئ ، نو باید لوی ټيکري (پورني) پر سر کړئ.

هغوی به هم د خپل پلار خبرې مني او د باندې به وتي.

هغوی چورپه، چورپه وي.

یوه يي د اتو کلونو او بله يي د پنځو کلونو وي.

خو ډېري (زبردست) کاريگري وي.

درې کاله وروسته، هغه ته خدای زوی ورکړ.

هغه ډېر خوشحاله شو.

پر هغه يي نوم، سپين بادام کېښود.

هغه به راز، راز سوچونه وهل.

د خدای نه به يي غوښتل چې هغه ژر، ژر لوی او د هغه سره په کروندو کې مرسته وکړي.

مگر، هغه زړه د سوري په ناروغۍ اخته و.

هرڅه دوايي يي و کړه .

خو!

روغ نه شو او وروسته له یوه کاله مړ شو.

بادام ډېر خپه شو.

څه يې د لاسه، نه راتلل.

هغه صبر کاوه او د خدای نه يې غوښتل چې هغه ته يوه بل او بڼکلی
زوی ورپه برخه کړي.

کال تېر شو.

يوه بل کال هم ورپسې شو.

بڼځه يې اميندواره (اميدواره) شوه.

بادام به خپلو لورگانو ته ويل:

مور مو اميدواره ده.

بڼه به وي چې، تاسو د هغې سره، مرسته وکړئ.

هغوی د خپل پلار خبره و منه.

هغوی به هم په کور د ننه د خپلې مور سره او د باندې به يې د خپل
پلار سره مرستې کوي (کولي).

وختونه تېرېدل.

د بادام بڼځې به اونۍ شمېرې.

ورځ تر بلې به يې خپل کار لورگانو ته سپاره.

هغوی د کور په کارونو کې تکره نه وې.

مگر هغوی به کار کاوه او خپلې مور نه به يې پوښتني کوي.

مشرې لور يې اوږه لمدول (لندول) زده کړل.

پيا به يې په تناره کې ډوډۍ پورې کوي.
کله نا کله به ډوډۍ ترې سوزېږي.
هغه په لمړيو کې، د تناره څخه بېرېږي.
ورو، ورو د تناره سره بلده (عادت) شوه.
مياشت وروسته به يې په خپله اوږه لمدول او هم به يې ډوډۍ په
تناره کې پخوي.
بلي لور به يې کتغ کاوه.
مور به يې يوازې د غوا شيدې لوشي، هغه به يې په نغري کې
تودوي.
دا کار به يې په ورځ کې، دوي واره کاوه.
يوه وار به يې په سهار کې لوشي، بيا به يې تودوي او د سهار چای
په وخت کې به يې د کورنۍ سره په گډه څښي.
په دوېم وار به يې مازيگر ناوخته لوشي او هغه به يې تودوي.
د شيدو نه به يې پېړوي ټولوه.
پېړوي به يې هم د سهار چای په وخت کې پر دستر خوان ايښوده او
په خوشحالي سره به يې خوره.
کله به يې مستي او کله به يې ترې پڼر هم جوړاوه.
مستي به يې شاربي.

د مستو نه به يې ښکلې تروې جوړوې او کوچ به يې ترې ټولول او
په يوه لوبښي کې به يې اچول.

کله به يې په سهار کې خوړل.

ځينې وختونه به يې کوچ، ويلې کول او د هغه نه به يې غوري
جوړول.

بيا غوري به يې په کتغ کې اچول.

کله نا کله به يې په غوريو کې هگۍ هم پخوې.

ځينې نور وختونه به يې په ياد غوريو کې پراتې هم پخوې او د شين
چای سره به يې خوړې.

هغوی چرگان او بتي (بتکې) هم درلودې.

چرگانو او بتو به يې هگۍ اچوې.

هغوی به کله نا کله هگۍ پخوې او د اړتيا په وخت کې به يې هگۍ
هم خرڅوې.

د هگيو پيسې به يې ټولوې او په هغه به يې د کور نور ضروري
شيان له بازار نه پېرودل (اخيستل).

په پسرلي او مني کې به يې هگۍ ټولوې او هغه به يې تر چرگانو
لاندې ايښودې، تر څو بچي و باسي.

چرگانو به بچي وېسته او لویاوه.

چرگان او چورگري به د باندې گرزېدل او ورو، ورو به غټېدل
(لويدل).

د بتو بچي به د کور نه د باندې وتل، د کور مخې بيالي کې به
گرځېدل او لامبو به يې وهې.

ماښام به بېرته، کور ته تلل او خپلې کوشنې کوتې ته به د ننه کېدل.

چرگان، چورگوري به وختي هم کورته تلل، په ونې کې به خنل او
پر ټيټو ځانکو باندې به کښېناستل.

څه وخت نور هم تېر شو.

بادام او د هغه ښځې پرېکړه و کړه تر څو پر راتلونکي ماشوم نوم
کېږدي.

هغوی به نومونه غوره کول او بيا به يې نه خوښول.

وروسته يې پرېکړه وکړه چې:

که چېرې الک شو پر هغه به نوم تازه گل او که جلی شوه پر هغه
به نوم بښکلا کېږدي.

دا نومونه يې د لورگانو سره هم گډ کړل.

هغوی هم و منه او ډېر خوشحاله شوو.

لورگانو به يې ورځ تر بلې د کور کارونو په خپله کول.

خپله مور به يې د کور درانه کار ته، نه پرېښوده.

مياشت بله هم تېره شوه.

هغې د ډمې، کومه چې د ماشومانو په زېږون کې مهارت او تجربه
درلوده، اړیکه نږدې کړه.

له هغې يې و غوښتل تر څو په زېږون کې ور سره مرسته وکړي.
هغې د نورو اولادونو په زېږون کې هم، مرسته کړې وه.
هغې و منه.

د ورځې به يوه ځل د بادام کورته، تله.
د بادام د بڼځې سره به يې چای څښه.
هغې ته به يې مشورې ورکوي.
څه وخت نور هم تېر شو.

د هغې د زېږون وخت نږدې شو.
هغې د خپلو نورو ماشومانو کالي لکه:
شولکه، کمانک، لتي، سوزني، بادبرک او نور شيان پر سپره کړل.
ډمې هم د هغې سره يې مرستې، پيل کړې.
د زېږون شپه يې ورسره تېره کړه.
سهار نږدې شو.

هغې ته خدای يوه بڼکلې لور ورکړه.
لور يې دې دنيا ته سترگې وغړوې.
هغې بڼکلې او غټې سترگې درلودې.
نوم يې له ورايه ټاکل شوی و.

بڼکلا!

اوا(هوا) توده وه.

بادام د بام پر سر شپه تېره کړې او د سهار لمانځه له پاره د باندې
وتی و.

په کلا کې د ننه گلان نه وو.

هغې د تاک کوشنۍ لښته و شکوه او خپل کوشني زوی ته یې غږ
کړ.

ژېړ گله!

وه ژېړ گله!

هغه و ویل:

څه وايي موري؟

هغې و ویل:

دلته راشه!

هغه خپلې مور څنگ ته لاړ او ویې ویل:

څه دې ویل؟

هغې ورته د تاک کوشنۍ لښته ورکړه او ویې ویل:

دا لښته بادام ته ورکړه او هغه ته و وایه چې خدای تا ته بښکلي لور
درکړه.

هغه و ویل:

سمه ده!

لښته يې واخيسته او د کلا نه د باندې شو.
جومات خوا ته لار.
بادام د جومات نه د باندې تر ونې لاندې ناست و.
ژېړ گل بادام ته نږدې شو.
هغه ته يې سلام ورکړ.
بادام د هغه سلام ته، وعلیکم و ويل.
بيا ژړ گل هغه ته لښته ورکړه او هغه ته يې و ويل:
زيری مې در باندې.
خدای تا ته يوه بښکلي لور درکړه.
بادام مننه وکړه.
بيا يې په جبونو کې لاس و واړه.
يوه شانزده پولې يې و موند او هغه ته يې ورکړ.
ژېړ گل ډېر خوشحاله او په منډو بېرته کلا ته لار.
گرۍ وروسته، بادام هم د چای څښلو د پاره کور ته لار.
هغه تر څپرې لاندې پر کټ کښېناست.
ډمه له کوټې و وټه او هغه ته يې مبارکي و ويله.
بادام د هغې نه مننه وکړه.
بيا يې بادام ته و ويل:

يوه چرگ ونيسه.

بادام او د هغه لورگانو يوه چرگ و نيو.

بيا ډمي و ويل:

هغه حلال كړه چې زه يې له پوسته او ستا بښځې ته يې يخني كړم.

بادام هم د لارښوونې سره سم، چرگ حلال او ډمي ته يې وسپاره.

هغې د چرگ په پاكولو پيل كړ.

په دې وخت كې چای دم شو.

لور يې خپل پلار ته، چای راوړ.

هغه چای په خوند سره وڅښه.

بيا يې بېلچه واخيسته، پر اوړې يې كښېښوده او د كلا نه د باندې شو.

هغه كړوندو خوا ته روان شو.

بادام ډير خوشحاله، نه ښكارېده.

هر چا به هغه ته مبارکي ويله.

بادام به هم مننه كوه.

ډمي تر درې ورځو پورې د هغې نه پالنه وكړه.

بيا يې ورو، ورو كارونه د هغې لورگانو ته وسپارل.

خپله به يې د ورځې يوه يا دوې واړه ورتله او كارونه به يې سمبالول.

د هغوي وضعیت به يې څاره او لارښوني به يې کوي.

د بادام بڼځه هم تکره وه.

هغې د ماشومانو لویولو تجربه هم درلوده.

اونۍ وروسته يې پر کار پیل کړ.

هغې به چابکه، چابکه کارونه کول.

بيا يې بادام ته و ويل:

د څپرې د پاسه گواره (گهواره) ده.

هغه راکښته او په بيالي کې يې ښه پرېمښځه.

بيا يې بام د پاسه لمر ته کېږده.

تر څو وچه شي.

بادام ومنه.

څپرې ته وخوت.

گواره يې را کښته کړه.

بيا يې کلا مخي بيالي ته يوره.

الته يې ښه پاکه پرېمښځه.

وروسته يې کلا ته د ننه کړه.

پر بام يې لمر ته کښېښوده، تر څو وچه شي.

خپله يې بېرته د باندې و وت.

ماښام شو.

د ماښام لمونځ يې په جمع ادا کړ.

بيا کلا ته د ننه او خپل کور ته لاړ.

الته تر څپرې لاندې کښيناست.

اوا (هوا) روښانه او سپوږمۍ د څوارلسم وه.

شاوخوا رڼا وه.

الکين روښانه کېدو ته اړتيا نه وه.

هغه البته د شپې ډوډۍ وخوره، بيا بام ته وخوت او بیده شو.

ماشومان يې کوتي ته د ننه، خپلې مور خوا ته بیده شوو.

څو ورځې تېرې شوې.

هغه لږه لويه شوه.

بيا د خان بڼځه مبارکۍ له پاره، هغوی کور ته لاړه.

د بادام بڼځي و غوښتل چې ولاړه شي.

د خان بڼځي و ويل:

پرېوزه!

کومه ستونزه نه شته.

بيا يې هغې ته مبارکي و ويله.

د بادام بڼځي هم د هغې نه مننه وکړه.

بيا هغي وپوښتل:

نوم مو پرې څه ايښی دی؟

د بادام بڼځي و ويل:

نوم مو پرې د مخه بڼکلا ايښی و.

بيا يې هغه واخيسته او په غږ کي يې واچوه.

هغه ويينه وه.

سترگي يې و غوروې.

بيا د خان بڼځي و ويل:

په رښتيا چي هم بڼکلا ده.

خدای دې نېک صالحه لويه کړي.

بيا يې يوه جوړه نوی انجنو کالي، د بادام بڼځي ته ډالی کړل.

د بادام بڼځي د هغي نه مننه وکړه او ويې ويل:

خدای دې تاسوته خير درکړي.

تاسو ښه اوزره سوانده خلک ياست.

زمونږ سره مو ډېرې نېکۍ او مرستي کړي دي.

په دې وخت کي د بادام لورگانو په چټکۍ سره چای دم او هغي مخي ته يې کښېښود.

بيا يي توره گوره (گره) ماته او په غاب (بشقاب) کې يي کښېښوده
او د خان د ښځې مخې ته يې وړاندې کړه.

هغې يوه پياله چای وڅښه.

بيا يي د بادام ښځې نه خدای پاماني واخيسته او بېرته، کور ته لاړه.

بنکلا په ريښتيا هم ښکلې وه.

هغه ورو، ورو لوېده او بنکلا يي نوره هم ډېرېده.

څو مياشتني تېرې شوې.

هغه په خپورو راغله.

بيا به په پښو څښېده.

هو او نه يي زده کړل.

بيا په ودرېدو شوه.

لږ، لږ به گرځېده.

بادام ورته په ترکان پايروانک جوړ کړ.

بادام پايروانک، کورته وېوړ.

بنکلا ته يې ورکړ.

هغه ډېره خوشحاله شوه.

ټولو کوښښ کاوه چې هغې ته يې ورزده کړي.

هغه هم لږ، لږ د پايروانک په مرستې خوا دېخوا گرځېده.

کله ناکله به پر ځمکې غورځېده.

بيا به خويندو او يا مور به يې هغه له ځمکې راپورته کوه او کالي به يې ورته څنډل.

کله به ژوبله او په ژړا کېده.

خو خويندو به يې هغه پورته کوه او ژوبل ځای به يې ورته په واسيلين غوراوه.

کله خويندو به يې هغه په خټ (شا) کوه او د باندې به يې وړه.

خويندو به يې چنټرو لوبې کوي او هغه به يې نږدې کېناوه.

کله به هغه هم د ځای نه پاڅېده او ورو، ورو به يې گامونه ايښودل.

بيا به ونې خوا ته، تله او د ونې ډډ نه به يې نيوه او الته به ودرېده.

وختونه تېرېدل او هغه لوېده.

هغه په خبرو راغله.

بښکلي خبرې به يې کوي.

لږ نوره هم لويه شوه.

د باندې به وته.

هر چا به هغې ته کټي.

انجونو به په غېږ کې نيوه او هغه به يې بښکلوه (مچو کوه).

هغې به مشرانو ته سلام اچاوه.

مشرانو به هم هغه خوښوه.

کله به يې هغه ستتوه.

د هغې سره به يې خبرې کوي.

هغې به خوږې، خوږې خبرې کوي.

د هغې بښکلي شنې سترگې وي.

جگه او لنډه پوزه (پزه) کمان وروځي او کوشنۍ خوله، گرد او سپين
مخ بښکلا يې په ريښتيا بښکلي کړې وه.

د بادام د اوسېدو ځای (کلی) د بازار نه لرې و.

الته ښوونځي هم نه وه.

د انجنو ښوونځي خو ډېر لږ او د ولسوالۍ بازار ته نږدې و.

د هغه کلي ته نږدې، کوم کلينک هم نه و.

سيمه ډېره وروسته پاتې وه.

کلي ته نږدې، يوه خټين جومات و.

د کلي خلکو به الله، لمانځونه کول.

کوشنيانو به الله د ملاصيب نه ديني زده کړې کوي.

سهار نه به الکانو او د ماسپينين لمانځه نه وروسته به کوشنيو انجونو
زده کړې کوي.

بادام هم، خپلې بڼې ته و ويل:

بنګلا هم سبق زده کولو د پاره جومات ته ولېږه.
مور يې هغې ته يوه کوشنې پورنې (تيکړۍ) جوړ کړ.
هغې به په خوشحالي سره په سر کاوه.
بنګلا د کلي نورو کوشنيو انجونو سره، په زده کړو پيل کړ.
هغې ته مشري خورې خپله ا ب خ سپاره ورکړه.
هغې د ملا نه زده کړې پيل کړې.
هره ورځ به د خپلې کشرې خور سره جومات ته، تله.
الته به يې سبقونه ويل او بېرته به خپلې خور سره يوه ځای کور ته
ستنېده.
هغې به په شوک (شوق) سره ديني زده کړې کوي.
بيا به يې په کور کې هم گردانوي.
هره ورځ به يې نوې سبق زده کاوه.
څه وخت تېر شو.
هغې سپاره ختمه کړه.
بيا پلار ورته د الم سپاره راوړه.
هغې د قرآنکريم په لمړۍ سپارې زده کولو، پيل کړ.
هغه به لکه بلبلې لوست ويل.
ټول ورته غاښ په ګوتي وو.

خدای تعالی هغې ته، بڼه ذهن هم ورکړي و.
هغې به هر څه ډېر ژر زده کول.
هغې بښکلی غږ هم درلود.
هغه ورځ تر بلې لوېده.
د کلي الکانو به هغې ته کتل.
هغې به خپل مخ په پورني (تکړي) پټاوه.
بادام به خپل بښځي ته ویل:
په بښکلا به ډېر پام کوي.
هغه به یوازی چپرته نه لېږي.
هغه کروندو(پټو) ته هم ډېره مه لېږه.
هغه ډېره بښکلي او خدای مه کړه نظره نه شي.
کله نا کله، هغې ته سپېلني هم لوړی (دود) کوه.
وختونه تېرېدل.
بښکلا هم لوېده.
هغه د بښپرو بیا اتو او وروسته څوارلسو کلو شوه.
بښکلا د بښکلا ډنډورې شوې.
هر چا به بښکلا یادوه.
هغې رایبیاران وموندل.

د لرې ځایونونه به رایباران بادام کورته راتلل.

د بادام بښکي به ویل:

ژرنده کې د پلار ده — هم په وار ده.

تر بښکلا مې دوی نورې انجونې پېغلې دي.

غواړم لمړي هغوي په خپل بخت پسې ولېږم.

بیا د بښکلا خبرې وکړو.

هغه تر اوسه کوشنۍ ده.

نوی څوارلس کلنه شوې ده.

باید صبر وکړو.

تر څو ښه لویه او د کور کارونه زده کړي.

هغه اوس کوټه او دالان جارو (جارو) کوي.

په پخلي خو، هېڅ نه پوهېږي.

مونږ به هغې ته لږ، لږ کارونه وښیوو.

په یوې ورځ، هېڅ هم نه کېږي.

د هر څیز پخېدو ته، وخت په کار دی.

زه او بادام غواړو په وار سره خپلې لورګانې ګوژده او وروسته واده کړو.

رایباران به تلل او راتلل.

هغې څه رايباران په کلي کې د ننه هم وموندل.
د خان کوشني زوی هم پر هغې سترگې گنډلي وې.
هغه به د بادام کور د مخې نه څو وار تېرېده تر څو بنسکلا و ويني.
کله ماسپينين به د جومات تر دېوال کښېناسته او د هغې ليدنه به يې
کوه.
بنسکلا ورو، ورو لوېده او په ډېرو خلکو، گرانېده.
د رايبارانو بازار هم تود وو.
چا به ډېرې پيسې، چا به ښې ځمکې وړاندې کوي.
بادام او د هغه ښځه به ورځ تر بلې تنگېدل.
کله به هم د کاره وتل.
په اونۍ کې به دوي، درې رايباره راتلل.
د بادام کورنۍ به راز، راز بهاني او پلمې کوي.
هغوی نه غوښتل چې لمړی بنسکلا کوژده کړي.
هغوی د دوو نورو لورگارانو په سوچ کې وو.
څه موده تېره شوه.
د هغوی مشره لور نومانده شوه.
د بادام کور ته مېلمانې ډېر شوو.
د هغوی خرچه (مصرف) هم ډېره شوه.

بادام به په کروندو کې تر نا وخته کار کاوه.
بڼځې او لورگانو به يې هم، ورسره مرستې کوي.
څه وخت نور هم تېر شو.
د خان زوی هم پر بڼکلا مين شو.
خان د زوی نوم ښايسته و.
هغه په سن کې د شپاړسو کالو و.
هغه په ښوونځي کې هم و.
سهار وختي به له خوبه پاڅېده.
سهار لمونځ به يې په جمع کاوه.
څو ځل (پلا) به د بادام د کوټې مخې نه تېرېده، تر څو بڼکلا و ويني.
کله نا کله به بڼکلا، د ښايسته مخې ته، راتله.
ښايسته به هغې ته سلام اچاوه.
بڼکلا به د هغه سلام ته، وعلیکم ويل.
بڼکلا نه پوهېده چې ښايسته پر هغې مين دی.
وختونه تېرېدل.
هغوی دواړه لوبېدل.
څوک د ښايسته پر مينتوب نه پوهېدل.
هغه به تل چرت (سوچ) کې و.

رنگ به يې ورځ تر بلې ژپړېده.

خوراک يې هم، ورځ تر بلې لږېده.

يوه ورځ د خان بڼځې، خان ته و ويل:

بڼايسته ډېر چرتی دی.

رنگ يې ورځ تر بلې ژپړېږي.

سوچ کوم چې هغه ناروغه دی.

بڼه به وي چې هغه کوم ډاکټر ته يوسي.

خان و منه او هغې ته يې و ويل:

سمه ده!

اوس هغه په بڼوونځي کې دی.

کوم وخت چې له بڼوونځي نه راغی، بيا به يې بوزم (يوسم).

بڼځې يې مننه وکړه.

خان هم په کور کې پاتې شو.

د باندې ډېرې ته، لار نه شو.

ګړی تېره شوه.

بڼايسته له بڼوونځي نه راغی.

غرمه وه.

د خان بڼځې د غرمې ډوډۍ تياره کړه.

بيا يې خان ته و ويل:

ډوډۍ چېرته وباسم؟

خان و ويل:

نن اوا (هوا) ډېره بڼګلې ده.

د نن غرمې ډوډۍ به تر څپرې لاندې وخورو.

هغې و ويل:

سمه ده!

بيا يې خپلې لور ته و ويل:

د څپرې لاندې تېر اوار کړه (وغوره، هموار کړه).

بيا يې ښايسته ته و ويل:

ته هم د لاس مينځلو اوبه راوړه.

د خان مشرۍ لور، لوی تېر اوار کړ.

بيا د خان ښځې څو توشکي او بالښتونه راوړل.

په ګډه سره يې اوار کړل.

خان پر توشکي کښېناست.

ښايسته هم د ابو کوزه او چلمچي راوړ.

خان ته يې نږدې کړ.

د خان لاسونه يې و مينځل.

بيا يې كوزه او چلمچى د تغر خوا ته كښېښودل.

مور يې دسترخوان اوار كړ.

بيا يې ډوډى پرې كېښوده.

وروسته يې كتغ راوړ.

ټولو پر خوراك پيل كړ.

ټولو په گډه سره د غرمې ډوډى وخوړه.

بيا د خان بڼځي، شين چاى راوړ.

هغه يې په پيالو كې واچاوه.

خان خپلې بڼځې ته و ويل:

گوره شته؟

هغې و ويل:

هو!

شته!

پتاسي هم لرو.

بيا خان و ويل:

په يوه غاب (بشقاب) كې پتاسي او په بل كې گوره راوړه.

بڼځې يې و ويل:

ژر به يې راوړم.

بښځه يې کوټې ته، د ننه شوه.

په يوه غاب (بشقاب) کې يې پټاسې، په بل کې يې گوره واچوه او هغه يې برنډې ته راوړه.

غابونه يې سره و وېشل.

چای په خوند سره وڅښل شو.

بيا د خان بښځې پيالي ټولې کړې.

بڼايسته له ځايه پاڅېد.

هغه غوښتل د باندې لار شي.

پلار يې و ويل:

چېرې ځي؟

هغه و ويل:

غواړم د باندې لار او ملگرو سره لوبې وکړم.

پلار يې و ويل:

کېدای شي له تا سره خبرې وکړم؟

هغه و ويل:

هو!

ولې نه!

پلار يې و ويل:

دلته مخي ته مي کښېښه!

بڼايسته د خپل پلار مخي ته کښېښاست.

پلار يې و ويل:

ولي داسي غلي يې؟

رنگ دې هم ژپړ دی.

داسي بنګاري چې ناروغه شوی يې.

هغه و ويل:

نه!

داسي بنګاري.

زه ناروغه، نه يم.

بيا پلار يې زياته کړه.

بڼه به وي چې کوم ډاکټر ته لار شوو.

هغه و ويل:

ستا خوښه!

مگر زه ناروغه نه يم.

پلار يې و ويل:

ورځي هسي لويي دي.

بڼه به وي چې د ولسوالۍ بازار ته، لار شوو.

هم به د ډاکټر سره و وینو او هم به د کور سودا واخلو.

موردي پرون و ويل:

کور کې سودا نه شته.

چای او بوره هم مخ په خلاسېدو ده.

بڼایسته و ويل:

سمه ده!

بیا خان خپلې بڼځې ته و ويل:

لونگی او نوې تورې خپلې مې راوړه.

هو!

شری دې هم له هېره (یاده) ونه وځي.

هغې و ويل:

سمه ده!

هغه کوټي ته د ننه شوه او د خان شیان یې راوړل.

خان خولۍ په سر او لنگۍ یې پرې وتړه.

بیا یې واسکت و اغوست او خپلې یې په پښو کړې.

شری یې پر اوږې واچوه.

هغه مخکې او بڼایسته ورپسې شو.

د خپل کورنه و وتل.

بيا يې خپل ناظر ته غږ کړ.

ناظره!

ناظر بڼګه د کوټې نه د باندې شوه او خان ته يې سلام ورکړ.

خان د هغې سلام ته وعلیکم و ویل.

بيا خان وپوښتل:

ناظر چېرې دی؟

هغې و ویل:

اوس دستي له کلا نه و وت او دېرې ته لاړ.

خان او بڼایسته هم د کلا نه د باندې او دېرې خوا ته روان شوو.

ناظر خان ولید چې دېرې ته روان دی.

هغه له ځایه پاڅېد او د خان خوا يې ګامونه، ګرندي کړل.

خان د ونې ډډ خوا ته ودرېد.

ناظر ځان، خان ته ورساوه او هغه ته يې سلام ورکړ.

خان هم د هغه سلام ته وعلیکم و ویل.

بيا يې و ویل:

څه امر او خدمت خان صیب؟

خان و ویل:

راځه چې د ولسوالۍ بازار ته لاړ شوو.

الته به بڼايسته ډاکټر ته وښيوو.

بيا به لږ سودا هم واخلو.

هغه و ويل:

سمه ده!

زمونږ مالګه هم خلاصه شوې ده.

زه به کور ته لږ مالګه هم، واخلم.

خان و ويل:

سمه ده!

درځه چي ځوو.

بيا خان مخکې، بڼايسته او ناظر ورپسې شوو.

په لاره کې يې خبرې هم کوي.

بيا ناظر خان ته و ويل:

پر بڼايسته څه شوي دي؟

د هغه رنگ ژپړ دی.

خان و ويل:

هو!

په همدې خاطر، غواړو ډاکټر ته لار شو.

بڼايسته اشتها هم نه لري.

بيا ناظر په توکو کې و ويل:

خان صيب!

بښايسته خو به مين شوی نه وي؟

خان و ويل:

داسې څوک شته چې بښايسته پرې مين شي؟

ناظر و ويل:

کېدای شي.

نن اوسبا، شاوخوا انجونې بښکلې دي.

ناظر غوښتل چې د بادام د لور نوم واخلي، خو ژر يې خوله ونيوه،
ترڅو بښايسته او خان خپه نه شي.

هغوی روان وو او کيسې يې سره هم کوي.

په خبرو، خبرو ولسوالۍ بازار ته ورسېدل.

لمړی د ډاکټر معاینې خونې ته ننوتل.

ډاکټر ته يې سلام ورکړ.

ډاکټر د هغوی سلام ته وعلیکم و ويل.

بيا يې هغوی ته و ويل:

پر کټ کښېنئ.

هغوی ټول پر کټ کښېناستل.

بيا ډاکټر و ويل:

خيرت خو به وي، خان صيب؟

هغه و ويل:

خيريت دی.

خو!

بڼایسته لږ ناروغه بڼګاري.

هغه و ويل:

سوچ مه کوه.

اوس به يي معاینه کړم.

بيا يي بڼایسته ته و ويل:

دلته د ننه راشه!

بڼایسته د ننه شو.

بيا ډاکټر هغه ته و ويل:

پر دې کټ پرېوزه.

هغه پر کټ پرېوت.

بيا ډاکټر د معاینې وسایل واخيستل او پر معاینې يي پیل کړ.

د هغه نه يي راز، راز پوښتني و کړې.

هغه هېڅ ناروغي نه درلوده.

بيا يې ترې و پوښتل:

مين شوی خو به نه وي؟

هغه سر تپت و اچوه او څه يې ونه ويل.

بيا ډاکټر خان ته نږې شو.

خان وپوښتل:

څه ناروغي لري؟

ډاکټر و ويل:

هغه شکر روغ او جوړ دی.

بيا يې خان د کټ نه کناره کړ.

په توکو، توکو يې هغه ته و ويل:

داسې بڼګاري چې هغه مين شوی وي.

تاسو ترې کور کې پلټنې وکړئ.

درک به يې ولګېږي.

که د زړه وړ کس وي کولای شئ هغه ته کوژده بيا واده هم وکړئ.

خان په خندا شو.

د ډاکټر نه يې مننه وکړه.

بيا بازار ته ننوتل او د کور شيانو په اخیستنې يې پيل کړ.

سودا يې واخیسته.

بيا ناظر د خپل کور له پاره مالگه هم واخيسته.

سودا يې د يوه هټۍ (دکان) ته غونډه کړه.

بيا ناظر هغه يې په خپل څادر کې کښېښوده او غوټه يې کړه.

خان ته يې و ويل:

څه خو به پاتې نه وي؟

خان و ويل:

نه!

سودا همدومره وه.

خان زياته کړه.

که څه پاتې وي کوم بل وخت به يې وپېرو(واخلو).

ناظر و ويل:

سمه ده!

اوس کولای شو کور خوا ته لار شو؟

خان و ويل:

هو!

ناظر د سودا غوټه واخيسته او څټ (شا) ته يې واچوه او ټول کور
خوا ته روان شوو.

هغوی ورو، ورو تلل او خبرې يې کوي.

ګړۍ وروسته هغوی کلي ته ورسېدل.

ناظر پڼډ د خان سره کورته، د ننه کړ.

پڼډ یې د څپرې لاندې کښېښود.

خپله مالګه یې ترې واخیسته.

بیا یې د خان نه رخصت واخیست او خپل کور ته روان شو.

بڼایسته هم د باندې ووت.

په دې وخت کې د خان بڼځه راغله او خان ته یې ستړی مه شي و وایه.

خان هم هغې ته وویل:

خیر یوسي.

بیا یې د خان نه د بڼایسته په اړه (باره کې) پوښتنه وکړه.

خان وویل:

د ډاکټر د معاینې نه معلومه شوه چې هغه روغ رمت دی.

کومه ناروغي نه لري.

بڼځې یې وپوښتل:

چې داسې ده، بیا ولې رنګ یې ژېړ او اشتها نه لري.

خان وویل:

ډاکټر وویل:

کېدای شي هغه مين شوی وي.

تاسو کوښښ وکړئ چې د هغه د زړه کس و مومئ او هغه ته کوژده وکړئ، نور به په خپله سم شي.

هغه اوس پوره ځوان او د کوژدې وړدی.

بنوونځی يې هم سړ کال پای ته رسېږي.

بيا خان ډېره (زياته) کړه.

تاسو ترې پوښتنه وکړئ، چې د هغه د زړه انجلۍ چېرې او د چا لور ده؟

بڼځې يې و ويل:

سمه ده!

زه به د هغه ورو او مشرې خور ته، دنده وسپارم تر څو هغه وڅاري.

خان و ويل:

سمه ده!

تاسو کوښښ وکړئ.

خان خپله لنګۍ او شړۍ پر توشکې کښېښوده او خپلۍ يې هم و باسې.

بيا يې سپينه خولۍ پر سره او بوټان يې په پښوو کړل.

بڼځې ته يې و ويل:

سودا ځای پرځای کړه.

زه د باندې دېرې ته ځم.

د ماښام اودس او لمونځ نه وروسته کور ته راځم.

بڼځې يې و ويل:

سمه ده!

بيا هغې سودا واخيسته او کوتې ته يې د ننه کړه.

وروسته پخلنځي ته لاړه او د شپې کتغ يې باندې کړ.

خان هم دېرې ته لاړ.

ماښام شو.

ملا د جومات د بام پر زينو وخوت.

الته يې د ماښام اذان وکړ.

خلک راټول شوو.

جمع تياره شوه.

ټولو په جمع لمونځ ادا کړ.

بيا سره خلک يوه بل پسې له جومات څخه و وتل او خپلو کورونو

خوا روان شوو.

خان هم د ملا امام سره خدای پا ماني وکړه او کورته روان شوو.

ناظر او ښايسته هم ورپسې شوو.

هغوی لمړی کلا بيا هر څوک خپلو خونو يا کوټو ته لاړل.

خان او ښایسته خپلې کلا ته د ننه شوو.

د کلا ور(دروازه) یې وټړه.

د کورنۍ ټول غړي یې په کور کې وو.

اوا (هوا) تیاره شوه.

خان او ښایسته کوټې ته د ننه شوو.

د ښایسته مشر ورور له ورايه الله ناست او بالښت ته یې ډډه اچولې

او راډیو ته یې غوږ نیولی و.

هغه له ځایه پاڅېد او خپل پلار ته یې سلام واچوه.

پلار یې هم د هغه سلام ته وعلیکم و ویل.

بیا هغوی هم پر توشکي کښېناستل.

په دې وخت کې د خان ښځه راغله او بل الکین یې هم کوټې ته

راوړ.

بیا یې و ویل:

د شپې ږوډۍ تیاره ده.

خان و ویل:

بس!

رایې وړه، چې ویې خورو، نن څه ستومانه یم.

په پښو مو مزل کړی دی.

بښځې يې و ويل:

سمه ده!

بيا يې خپلې مشرې لور ته و ويل:

ته دسترخوان اوار کړه، زه به کتغ و باسم.

بيا يې بنایسته ته و ويل:

ته د لاس اوبه راوړه او ټول لاسونه پرېمنځئ.

هغه پخلنځي ته لاړه.

دسترخوان اوار او لاسونه پرېمنځل شوو.

د خان بښځې کتغ راول او پر دسترخوان يې کېښېنود.

بيا يې د تناره کوټې نه د ډوډۍ ټکری راوړه او ډوډۍ يې پر دسترخوان کېښېنوده.

ټولو د بسم الله په ويلو سره د ډوډۍ پر خوړو پيل کړ.

ډوډۍ وخوړل شوه.

بيا د خان بښځه تناره کوټې ته لاړه او الله يې چای دم کړ.

نورو دسترخوان او لوبښي ټول او د کوټې يوې خوا يې کېښودل.

د خان بښځې چای راوړ.

بيا يې دسترخوان او کتغ لوبښي تناره کوټې ته يوړل او الله يې پرېمنځل.

مشرې لور يې په پيالو کې چای و وېشه.

ماسخوتن، بيا شپه شوه.

ټول په خپلو ځايونو کې بیده شوو.

سهار شو.

ټول له خوبه وختي پاڅېدل.

نارینه د باندې اوداسه ته لاړل.

بڼځينه ويالې ته د اوداسه له پاره لاړل.

اودسونه او لمنځونه وشوو.

ځنډ وروسته لمر وخوت.

نارینه هم کورته لاړل.

د خان بڼځې چای دم کړی او برنډې ته يې راوړل.

الته دسترخوان اوار، چايجوش او پيالې راوړل شوې.

بيا چای پر پيالو و وېشل شو.

چای و څښل شو.

بيا د خان بڼځې خپلې مشرې لور او مشر زوی ته دنده و سپاره تر

څو د بڼايسته د زړه انجلۍ و مومي.

هغوی ومنه او پر څار يې پيل کړ.

د کلا د ننه څارنه د خان د مشرې لور پر غاړې او د باندې يې د
خان مشر زوی پر غاړه شوه.

بڼایسته چې به هرې خوا ته، ته.

هغه به څارل کېده.

د خان مشره لور ډېره چالاکه وه.

هغه د بام دېوال تر شا پټه شوه.

بڼایسته د کوره و وت او ورو، ورو د بادام کور خوا ته روان شو.

بیا يې څټ (شا) ته وکتل.

څوک نه بڼکارېدل.

د دېوال څټ (شا) ته ودرېد.

بڼکلا را ووته او پر اوږې يې منگی و.

هغې غوښتل د خان کور انگر ته لاړه او منگی پک کېږي.

بیا بڼایسته هغې ته سلام ورکړ.

هغې هم د بڼایسته سلام ته وعلیکم و ویل.

هغه روانه او بڼایسته الله ولاړ او د بڼکلا ننداره يې کوه.

خور يې پوی شوه چې د هغه د زړه جلی، بڼکلا ده.

هغه له بامه کوزه شوه او د خپلو ستروگو لیدل حال يې، خپلې مور
ته بیان کړ.

مور يې بنګلا ته نږدې شوه.

هغې د خان بنځي ته سلام ورکړ.

د خان بنځي هم د هغې سلام ته وعلیکم و ويل.

بيا يې هغې ته و ويل.

ډير وخت مې نه وې ليدلي.

بنه!

په ريښتيا چې ته بنګلې يې.

هغه موسکې او د انګر نه د باندې شوه.

د ښايسته مور په سوچ کې شوه او حيرانه وه چې خان څه رنگه پوی کړي.

راز، راز سوچونه يې و وهل.

بيا يې له ځانه سره و ويل:

زه به هغه ته ريښتا و وایم.

کېدای شي هغه يې ومني.

بنګلا بنګلې جلې ده او ډېر رايباران هم لري.

ورځ تېره شوه، ماسپينين بيا ماښام شو.

خان کورته راغی.

هغه د څپرې لاندې ودرېد.

بنځه يې هم راغله او هغه ته يې ستړی مه شي و ويل.

هغه د خپلې بنځې نه مننه وکړه.

بيا يې د دندې په هکله وپوښتل.

هغې و ويل:

د ښايسته د زړه جلی په همدې کلي کې ده.

خان په غصه او ويي ويل:

هغه حتماً بنګلا او د بادام لور ده.

ډېر خلک د هغې رايبارۍ ته راځي.

د خان بنځې و ويل:

ښه به وي چې مونږ د هغې نه رايباري وکړو.

خان و ويل:

ځان و پېژنه!

ته د خان بنځه يې.

د هغې پلار زمونږ کروندګر (دهقان) دی.

د کروندګر لور څرنگه خپل زوی ته واده کړم.

خلک به څه و وايي.

ټول به پر مونږ وځاندي.

دا رايباري نه شي کېدای.

خپل ځادر يې وځانده او پر توشکې يې وغورځاوه.

بيا کښېناست.

بالښت يې کش او ډډه يې پرې واچوه.

بنځې ته يې و ويل:

يوه پيالېه يځې اوبه راکړه.

هغې پيالېه واخيسته او منگي ته نږدې شوه.

پيالې کې يې اوبه واچوې او خان ته يې ورکړې.

خان پيالېه واخيسته او اوبه يې وڅښې.

په دې وخت کې ښايسته انگړ ته د ننه شو.

پلار يې غږ کړ.

دلته راشه!

ښايسته پلار ته نږدې شو او سلام يې ورکړ.

پلار يې د هغه سلام ته وعلیکم و ويل.

ښايسته و ويل:

څه دې ويل پلاره؟

هغه په غصه و ويل:

خلک کات (قات) وو چې ته د کروندگر (بزرگر، دهقان) په لور مين کېږي؟

هغه و ویل:

څه توپیر لري، کړوند گر هم زمونږ په شان انسانان دي.

پلار یې نور هم په غصه شو او ویې ویل:

ته د کلي خان زوی یې، نه باید داسې خبرې وکړې.

مونږ عزت لرو.

ټول خلک زمونږ احترام کوي.

زه به خلکو ته څه و وایم؟

بې شرمه!

ورک شه!

زه یې نه منم.

بڼایسته ډېر خواشینی شو او کوتې ته لاړ.

مور یې کوتې کې وه او د خان خبرو ته یې غوږ نیولی و.

هغه هم ډېره خواشینی شوه.

بیا بڼایسته خپلې مور ته و ویل:

مورې!

ما کومه گناه کړې ده؟

هغې و ویل:

نه!

مونږ پوهېږو چې هغه بڼکلي او بڼه انجلي ده.

هغه ډېر رايباران لري.

خو هغه زمونږ د کروندگر لور ده.

مونږ خانان يوو.

زمونږ سره د کروندگر دوستي بڼه نه بڼکاري.

د هغې پلار به هم و نه غواړي چې خپله لور مونږ ته راکړي.

بيا يې د بڼايسته نه پوښتنه وکړه:

هغه هم د ستا سره مينه لري؟

بڼايسته و ويل:

نه پوهېږم.

بيا مور يې زياته کړه.

بڼه به دا وي چې پر دې موضع خاوره واچوي او د دې غوړې
بنوروا تېر شي.

تا ته به په خپلو او خپلوانو کې يوه بڼه انجلي پيدا کړو.

هم به دې پلار خوشحاله شي او هم به د خلکو خبرو نه خلاص شوو.

بڼايسته و ويل:

تاسو چې هر څه وايئ و وايئ.

زه د بڼکلا نه، نه، تېرېږم.

هغه پر ما ډېره گرانه ده.

زه غواړم چې د هغې سره واده وکړم.

بيا مور يې و ويل:

داسې چې ته کلک ولاړ يې، زه به د ستا ورور او خويندو سره هم موضوع ګډه (شريکه) کړم.

ټول به ستا پلار ته عذر وکړو.

ګوندي که هغه راضي شي.

بنايسته و ويل:

سمه ده!

شپه تېره او سبا شو.

بنايسته بڼوونځي ته لاړ.

پلار يې هم د باندې و وت.

مور يې خپل زوی او لور ګانو ته غږ کړ.

هغوی ټول د برندي پر سر کښېناستل.

مور يې بحث پيل (شروع) کړل.

د خان او بنايسته خبرې يې د هغوی سره ګډې (شريکه) کړې.

هغوی هم زړه نا زړه وو.

بيا مور يې و ويل:

زما هم، زړه نه ده.

خو!

بښایسته ډېر کلک ولاړ دی.

بېرېرم چې هغه، ځان وژنه و نه کړي.

بیا به خلکو ته څه و وایو.

مشرې لور یې و ویل:

راځئ چې ټول پلار ته مې عذر وکړو.

کېدای شي هغه راضي شي.

مور یې و ویل:

بڼه خبره ده.

هغه ماښام کور ته راځي.

د شپې ډوډۍ خوړو نه وروسته به، د هغه سره خبره گډه کړو.

مونږ ټول به کوښښ وکړو ترڅو هغه راضي کړو.

مشرې لور یې و ویل:

سمه ده!

غرمه شوه، ماسپینین او بیا مازیگر شو.

ماښام نږدې شو.

بښایسته ستړی ستومانه کور ته راغی.

مور ته يې سلام واچوه، بيا کوتي ته د ننه شو.

پر سر يې څادر کش او په سوچونو کې ډوب شوو.

د کورنۍ نور غړي يې، د خان په انتظار وو.

ماښام تېر شو.

خان کورته د ننه شو.

ټولو هغه ته سلام ورکړ.

هغه هم سلامونه ته وعلیکم و ويل.

هغه هم خپه او چورتي (چرتي) و.

خپلي کوتي ته د ننه شو.

بيا يې بڼځې ته غږ کړ.

بڼځه يې ورغله او هغه ته يې و ويل:

څه دې ويل:

هغه وپوښتل:

ښايسته چېرې دی؟

هغې و ويل.

په بلې کوتي کې بیده دی.

بيا يې و ويل:

ډوډۍ تياره ده؟

هغِي و ويل:

هو!

ويي باسم؟

خان و ويل:

چا ته گوري؟

ويي باسه چي و يي خورو.

شپي هسي لنڊي دي.

هغِي و ويل:

سمه ده!

بيا يي لورگانو ته غڙ ڪر.

دلاس اوبه واچوئ.

بيا دسترخوان اوار ڪري.

زه به ڪتغ و باسم.

هغوى و ويل:

سمه ده!

لاسونه پرېمنڇل شوو او دسترخوان هم اوار شوو.

ڇوڏي هم د دسترخوان پر سر ڪڀنڊول شوه.

بيا د خان بڻڪي ڪتغ راوڙ او پر دسترخوان يي ڪڀنڊنود.

بيا خان خپلې مشرې لور ته و ويل:

لاړه او ښايسته ته، غږ كړه چې ډوډۍ سر پرې (سره كېږي).

هغې و منه او بلې كوټه لاړه، چېرې چې ښايسته پروت و.

هغه ښايسته ته، نږدې شوه او هغه ته يې غږ كړ.

پاڅه چې ډوډۍ تياره ده.

هغه لږ ځادر له سره لرې كړ او هغې ته يې و ويل:

زما زړه ته، نه كېږي.

مننه كوم.

هغه بېرته لاړه.

پلار يې و پوښتل:

هغه دې پاڅاوه؟

هغې و ويل:

هو!

خو هغه و ويل:

زړه ته مې ډوډۍ نه كېږي.

پلار يې څه و نه ويل او د ډوډۍ پر خوړو يې پيل كړ.

نورو هم ډوډۍ پيل كړه.

ډوډۍ و خوړل شوه، بيا دسترخوان ټول شو.

د خان ښځې چای راوړ.
چای يې په پيالو کې واچاوه.
ټولو د چای په څښلو پيل کړ.
د خان ښځې په خبرو، خبرو کې د ښکلا خبره را تاوه کړه.
بيا نورو هم د خان د ښځې خبرې نه دفاع وکړه.
خان دواړه پښې په يوې موزې کړي او ويې ويل:
زما يوه خبره او پخه خبره ده.
هيڅ کله به، بدلون و نه مومي.
هرڅه چې کېږي ودې شي.
زه خپله لنګۍ په ځمکه نه غورځوم.
د دې خبرو په اورېدو سره، ټول خواشيني شوو.
څه يې د لاسه نه راتلل.
شپه پخه او ټول بیده شوو.
وختونه تېرېدل او د ښايسته ستونزه، د حل لاره و نه مونده.
د ښکلا رايباران ورځ تر بلې ډېرېدل.
د ښکلا کورنۍ ناچاره (مجبوره) شوو چې د يوه رايبار سره هوکړه
وکړي.
هغه يې نومانده (نامزد) کړه.

پتاسې و وېشل شوې.

هرې خوا د بنګلا د نوماندې ډنډورې شوې.

هغه يې د يوه ترکان زوي چې تر شپږمه يې بنوونځي لوستی وه،
نومانده کړه.

د دې پېښې نه بنایسته خبرو شو.

کور ته لاړ.

په لپه، لپه يې وژړل.

مور يې هم د هغه سره وژړل.

د خانه پرته د هغه کورنۍ غړي ټول خپه شوو.

بنایسته ته ځمکې ځای نه ورکاوه.

کله به د باندې دېرې ته لاړ او کله به کور ته راته.

دوې شپې تېرې شوې.

بيا هغه د کلا په کوڅې کې، بنګلا وليده.

هغې ته يې و ويل:

تا ولي نوماندې (نامزادي) ومنه.

زما د کورنۍ ټول غړي راضي وو.

ما کوبښن کاوه چې خپل پلار هم، راځي کړم.

د وخت په تېرېدو سره، هغه هم راضي کېده.

خو تا ژر ومنه.

هغې و ويل:

زه په خپل واک کې نه يم.

ما خو رايبارانو ته ته منفی ځواب ورکړ.

خو د ستاسو کور نه کوم رايبار، را نه غی.

بيا ښايسته زياته کړه.

زه به د ستا پلار سره هم خبرې وکړم.

هغې و ويل:

ستا خوبه!

ورځ تېره او مازیگر شو.

ښايسته کړوندو ته لاړ.

الته بادام پر کار اخته و.

هغه ته نږدې شو او سلام يې ورکړ.

بادام د هغه سلام ته وعلیکم و ويل:

بيا يې کار پرېښود او هغه ته يې و ويل:

امر کوه باداره!

څه دې ويل؟

هغه و ويل:

ما غوښتل چې د بښکلا نوماندې، بېرته واخلي.

زه د هغې سره مینه لرم.

بادام و ویل:

په دې خو زه هم پوهېدم.

خو زه ستاسو کروندگر یم.

تاسو زما خانان یاست.

مونږ او تاسو سره نه جوړېږو.

کېدای شي ستا کورنۍ هم راضي نه وي.

ما بله لار، نه درلوده.

زه مجبوره وم چې هغه، نوماندۀ (نامزاد) کړم.

اوس ناوخته ده.

دا امکان نه لري.

بیا بنایسته و ویل:

زه به یوه څه وکړم.

بادام و ویل:

خان صیب!

کوښښ وکړه کومه ستونزه جوړه نه کړي.

مونږ بې وزلي (غریب) خلک یوو.

داسې چې وايي او پر بنګلا مين يې، ولې مخکې نه شوې؟

هغه و ويل:

ما خپله ټوله کورنۍ راضي کړې وه.

يواځې پلار مې پاتې و.

هغه هم د وخت په تېرېدو سره راضي کېده.

خو تا صبر ونه کړ.

بادام و ويل:

هر څه نصيب او قسمت لري.

دهغي نصيب به، د ستا سره نه وه.

ته کوښښ وکړه بنګلا هېره کړې.

پلار ته دې و وايه کومه بله او د کوم خان لور ستا د پاره وگوري.

بنايسته و ويل:

دا امکان نه لري.

زه نه شم کولای چې بنګلا هېره کړم.

بنايسته د هغه ځای نه، حرکت وکړ.

هغه نور هم خپه شوو.

لمړۍ دېرې بيا کور ته لاړ.

پلار کوتې ته ننوت.

اخوا دېخوا يې و څارل.

د پلار د تومانچې (تفنگچې) ځای يې په نښه کړ.

بيا بېرته خپلې کوتې ته لاړ.

څو دځيکې يې الله تېرې کړې.

بيا د تناره کوتې ته لاړ، چېرې چې مور يې ناسته وه.

بيا يې تېره شوې کيسه هغې ته بيان کړه.

مور يې ډېره خواشيني شوه.

هغه ته يې و ويل:

اوس کار د کار نه، وتی دی.

هغه له هېره وباسه!

بنايسته و ويل:

ما کوښښ وکړ.

خو نه کېږي.

مور يې هر څه هغه ته و ويل، مگر هغه د خپل خره نه، کوز نه شوو.

څه وخت تېر شو.

د بنکلا کوژده شوه.

بنايسته غوښتل چې د بنکلا نوماند، و وژني.

خو په دې ورځ خان، خپله تومانچه په خپلې ملا تړلې وه.
بڼایسته بريالۍ نه شو چې هغه و وژني.
ورځ يې په ډېره خواشینی سره تېره کړه.
ورځې شپې او شپې په ورځو اوښتې.
ژمی شو بیا پسرلی.
دوبی شو.

د ترکان کورنۍ د واده پرېکون له پاره، د بادام کور ته لاړل.
دوې، درې ورځې يې تېرې کړي.
بیا سره یوه جوړ، جاري ته ورسېدل.
د واده وخت و ټاکل شو.
په دواړو کورونو کې خوشحالی وې.
د واده ورځ ورسېده.
سهار وختي د بادام کور ته يې خرڅ راوړ.
د کلا په اړخ کې ډېکي باندې شوو.
ډېره فرش شوه.
ځوانانو هرې خوا منډې کوي.
کار ډېر ټیټ (کلک، سم) روان و.
غرمه نږدې شوه.

د ترکان کورنۍ ورسېده.

نږدې کسان د ننه شا (شاوو) سره لارل او څه لرې کسان دېرې خوا ته و بلل شوو.

نغاړې هم پیل شوې.

الکانو اتنې پیل کړې.

بنايسته هم خپه د کوره و وت.

اخوا دېخوا یې و کتل.

خان هم په دېرې کې پر کټ ناست و.

چای ورته ایښی و.

د ناظر سره یې مرکې کوي.

وروو، ورو غرمه شوه.

ډوډۍ تیاره شوه.

بیا یې د کلي ملا صیب، را وغوښت.

هغه دعا ولوسته.

پخلي کونکو (آشپزانو) د دېگيو سرونو په خلاصولو، پیل کړ.

د ډوډۍ ویش پیل شو.

لمړۍ نارینوو ته ډوډۍ ورکړ شوه، بیا بښځینوو ته.

ماسپینین شو.

خلکو لمنځونه ادا کړل.

بيا د بادام کور خوا ته روان شوو.

سپين بريري د بادام کور ته د ننه شواو د هغه يې وغوښتل تر څو د ناوې ورلو اجازه ور کړي.

ډولۍ تياره وه.

بښځو بښکلا په ډولۍ کې د ننه کړه.

هغې د خپلې مور او خويندو سره خدای پاماني وکړه.

بيا پلار يې ور نږدې شوه.

بښکلا يې پر سر مچو کړه.

هغې ته يې د نوي ژوند مبارکي و ويله.

بيا يې هغه و هڅوه تر څو په حوصېلې سره خپل نوی ژوند پيل کړي.

د هغې سترگو نه، اوښکې روانې وې.

هغه د تل له پاره له خپله کوره مېلمنه شوه.

سپين بريرو ځوانانو ته غږ کړ.

ځوانان هم د مخه شوو.

ډولۍ اوچته او شا (شاو) ور سره مل شو.

ډولۍ د کلا و وته.

په دې وخت کې ښايسته خپل کور ته د ننه شو.

د خپل پلار کوتي ته ننوت.

د پلار تو مانچه يې را واخيسته.

هغه يې په جب کې کښېښوده او په منډه د کلا نه، د باندې شو.

پر خلکو يې غږ کړ.

ودرپرئ!

بڼکلا چېرته وړئ؟

خلک و درېدل.

هغه تومانچي ته مرمۍ تېره کړه.

لمړۍ يې شا (شاوو) په زړه و وېشت.

بيايي ځوانانو ته و ويل:

ډولۍ پر ځمکه کېږدئ.

ځوانانو ډولۍ پر ځمکه کښېښوده.

هغه ډولۍ ته نږدې شو او ځادرونه يې ترې لرې کړل، بيا يې بڼکلا هم په زړه و وېشته.

خلک هک پک شوو.

هېچا نه شو کولای چې ښايسته ټينگ کړي.

په دې وخت کې خان هم د ډېرې نه منډې کړې.

پر ښایسته یې غږ کړ.

ودرېږه.

ځان مه خوزوه.

هغه بله مرمۍ تېره کړه.

تومانچه یې سر ته و نیوه.

پر سر یې ډز وکړ.

هغه هم د شاوو او ناوې سره نږدې ساه ورکړه.

ډېر بد حالت وو.

چا څه نه شوای کولای.

د کلا نه هم خلکو منډې کړې.

د ښایسته مور، ورور، خويندې هم و رسېدې.

پر مړو یې ځانونه واچول.

چیغې او ژړاګانې پیل شوې.

بیا سپین ږیرې سره راټول شوو.

د خان سره ډېرې ته لارل.

الته یې لنډه جرګه پیل کړه.

د جرګې فیصله شوه چې درېواړه سره خوا په خوا د کلي په اډیرې

کې خاورو ته وسپارل شي.

مړي يې دېرې ته، ولېږدول.
خوانانو ته يې لارښوونه (هدايت) وکړه تر څو قبرونه وشکوي.
خوانانو بېلونه واخيستل.
هغوی اديرې خوا منډې کړې.
شکونې پيل شوې.
نور خلک هم راټول شوو.
مازيگر وو.
ملا امام و ويل:
وخت حساس او لږ دی.
بايد د جنازې لمونځ ادا کړو.
خلک سره راټول شوو.
د جنازې لمونځ يې، ادا کړ.
بيا يې مړي په کتونو کې کېښودل.
خوانانو جنازې پر اوږو کړې.
د اديرې خوا ته روان شوو.
الته ورسېدل.
مړي يې گورونو(قبرونو) ته بڼګته کړل.
خاورې يې پرې واچوې.

بیايي تازه گلونه پر قبرو کېښودل.
ملا امام خپل و عظم او نصیحت پیل کړ.
له دواړو کورنۍ یې و غوښتل چې له صبر او زغم نه کار واخلي.
ټول بېرته کلي ته روان شوو.
سپین ږیرو و ویل:
د نورو خبرو د پاره باید جرگه وټاکل شي.
ټول به د جرگې فیصلې و مني.
د دواړو کورنۍ سره و منه.
خلک خپلو کورونو ته لاړل.
جرگې پیل شوې.
هره ورځ به د خان په دېرې کې جرگې غړي او سپین ږیري سره
را ټولېدل.
هغوي به راز، راز بحثونه کول.
د کلي امام هم په جرگې کې و.
ورو، ورو د جرگې پایلې ته نږدې شوو.
جرگې فیصله وکړه چې خان دی د درېواړو رسم او رواج مراسمو
مصرف تر یوه کلنۍ پورې په غاړه واخلي، هم دې یوه پسه له شل
منو وریجو سره د بادام او ترکان کورته یوسي.
فیصلې و منل شوې.

خان ټولې فیصلې عملي کړې.

هغه د خپل په دریز ډېر خفه او پښېمانه و.

خو څه یې د لاسه نه راتلل.

ځکه!

کار دکاره تېر و.

په درې ژبې کې ډېر مشهور منل دی چې وایی:

ضرب المثل:

«یک لحظه غفلت، یک عمر پشیمانی»

پای

د چاپ شویو کتابونو لیست

۱. معمارۍ افغانستان
۲. اطلاعات، اصول و قواعد طراحی در معماری
(بخش شفاخانه ها)
۳. راهنمود طلايي
(برای اساتید انستیتوت های تکنیکی و ساختمانی افغانستان)
۴. رسم تخنیک (گامی به سوی دنیای انجینری) جلد اول
۵. رسم تخنیک (گامی به سوی دنیای انجینری) جلد دوم
۶. اطلاعات، اصول و قواعد طراحی در معماری (بخش اداری)
۷. معماری اصیل شهر کابل (مرادخانی)
۸. معماری شهر کابل (بی بی مهر و)
۹. افغانستان در قرن تکنالوژی
۱۰. زونبندی اقلیم و زلزله افغانستان
۱۱. صدقه جاریه / دنیای انجینری
۱۲. آموخته های ناب از طراحی تا نظارت
جلد اول (۱۹۹۰ الی ۲۰۲۱)
۱۳. داستان حقیقی با مقیاس معماری
۱۴. فرار از کشور- با تصاویر مستند
۱۵. نقش دانشمندان مسلمان در فن معماری و مهندسی
۱۶. پخسه در افغانستان
۱۷. بنیا نگذاری اولین مساجد توسط افغانها در آسترلیا
۱۸. آموخته های ناب از طراحی تا نظارت
جلد دوم (۱۹۹۰ الی ۲۰۲۱)

۱۹. منار جام - الهامی برای قطب منار
۲۰. آموخته های ناب از طراحی تا نظارت
جلد سوم (۱۹۹۰ الی ۲۰۲۱)
۲۱. جام یا کلیان (کلان)
۲۲. معماری گل و چوب (معماری شهر کهنه کابل) جلد اول
۲۳. معماری گل و چوب (معماری شهر کهنه کابل) جلد دوم
۲۴. معماری گل و چوب (معماری شهر کهنه کابل) جلد سوم
۲۵. چپر ته چې قانون نه شته (ګډوډي د افغانستان په معماری کې)
۲۶. مدرنه جوما تونه ،، پخوا او نن ،،
۲۷. هله جور کو (نی پخسه - مقاوم زلزله)
۲۸. اطلاعات، اصول و قواعد طراحی در معماری (بخش مساجد)
۲۹. اطلاعات، اصول و قواعد طراحی در معماری (بخش مکاتب)
۳۰. هنر و صنعت چوب در مرادخانی
۳۱. هنر و پیشه حکاکي - زرگری در مرادخانی
۳۲. هیچ (چهل داستان واقعی)
۳۳. معماری اصیل شهر کابل
- (تشریح مورخ ۱۷ ماه میزان سال ۱۴۰۱ پوهنتون پولی
تخنیک کابل)
۳۴. ۴۰- چهل
۳۵. مجنون او گلچېن (پښتو ناول)
۳۶. در جستجو (ناول به زبان دری)
۳۷. تفاوت ها تفاوت می آورد (کتاب تصویری)
۳۸. مجموعه از دروس دینی مولوي صاحب خيرالله مخدوم
(جلد اول)

۳۹. برف ها آب ميشود
۴۰. رسم و تخنيک (گامی به سوی دنیای انجینری) جلد سوم
۴۱. آرزو و امید (ناول به زبان دری)
۴۲. بودا ښکاري (پښتو ناول)
۴۳. نامنوني ژوي (پښتو ناول)
۴۴. د اسلامي معمارۍ پيل
۴۵. حيوانات شوخ (ناول به زبان دری)
۴۶. مجموعه از دروس دینی مولوي صاحب خيرالله مخدوم (جلد دوم)
۴۷. د شپېلۍ مينه (مه ينه) په کچه گړۍ کې (پښتو ناول)
۴۸. حشمت خان د کلا معماري
۴۹. د افغان الک او آذري جلی مينه (پښتو ناول)
۵۰. د وچو بڼونه او پارکونو معماري
۵۱. د يوې ښونکې مینان په يوه ټولگي کې (پښتو ناول)
۵۲. د ژرنده گړي ماما مينه (پښتو ناول)
۵۳. په اسلامي نظام کې ودانيز پرمختگ
۵۴. شپنه ادې (پښتو ناول)
۵۵. بي زده کړې پوی (پښتو ناول)
۵۶. د مينې تاو (پښتو ناول)
۵۷. (BIM) په خپله ژبه - په نړۍ کې تر ټولو نوې او گړندۍ کړنلاره د معمارانو او انجینېرانو (انجینرانو) له پاره
۵۸. مجموعه از دروس دینی مولوي صاحب خيرالله مخدوم (جلد سوم)
۵۹. سيدو او عيدو - د کوشنيوالي خواره ملگري (پښتو ناول)
۶۰. د يوې مياشتې ناوې (پښتو ناول)
۶۱. د خاڅکو هار (د يوه سړی لنډې کيسې)

۶۲. د کابل ښار اصلي معماري (مراد خانۍ)
۶۳. کوشنۍ سوداګره (پښتو ناول)
۶۴. د کابل ښار معماري - بي بي مهر و
۶۵. سرغندوی (ناب، مشهور) پوږي
۶۶. ډارونکۍ سپلاډ (پښتو ناول)
۶۷. خواریکښ قاضي (پښتو ناول)
۶۸. د پخوانیو جوماتونو توپیر د نن سره
۶۹. د مور وژونکۍ (قاتل)، (پښتو ناول)
۷۰. د مور مېړه (پښتو ناول)
۷۱. مجموعه از دروس دینی مولوي صاحب خیرالله مخدوم
(جلد چهارم)
۷۲. لېونی ملا (پښتو ناول)
۷۳. ځوان شهید (پښتو ناول)
۷۴. توده برستن (پښتو ناول)
۷۵. نورک اکا (پښتو ناول)
۷۶. غریبک (پښتو ناول)
۷۷. د ژوند خوږې او ترڅې (پښتو ناول)
۷۸. الماء [دیارلس کلنه فلسطینی انجلی تر نږدې ودانۍ (پښتو بهرنۍ ناول)]
۷۹. مجموعه از دروس دینی مولوي صاحب خیرالله مخدوم
(جلد پنجم)
۸۰. ادبي لښتې / چوب ادبی
۸۱. د ښاروالۍ کاریګر (پښتو ناول)
۸۲. د خاورو لاندې ښار (د عینک مسو کان ته څېرمه)
۸۳. شهرۍ زیر خاک (نزدیک معدن مس عینک)
۸۴. ساختمان های کانتینری
۸۵. کانتینري ودانۍ

۸۶. Architecture of Buddhist temple in Kabul city
۸۷. بښکلي هوسی (پښتو کیسه)
۸۸. خره بیزو (پښتو کیسه)
۸۹. سور تنور (پښتو ناول)
۹۰. سپین کارغه (پښتو داستان)
۹۱. لېونی لېوه (پښتو داستان)
۹۲. بندي مرغه (پښتو داستان)
۹۳. بي وخته سېلاب (پښتو ناول)
۹۴. ملا نصرالدین سره د دوکي پایله (پښتو ناول)
۹۵. د پوی بهلول غوره پرېکړه (پښتو داستان)
۹۶. د کابل ښار لمړي گمرک اداري ودانۍ معماري
۹۷. **ناکامه مینه** (پښتو ناول)
۹۸. سنگلاخ دره او معماري
۹۹. عشق در کانتینر ها (ناول به زبان دری)
۱۰۰. مادل اندازه گیری اسلامی
۱۰۱. په گاوند هېواد کې **زړه** بایلل (پښتو ناول)
۱۰۲. بازی ها و سپورت های محلی مردم افغانستان - جلد اول
۱۰۳. منار های غزنی - گذشته و حال
۱۰۴. توري چشمي (عينکي) پښتو ناول
۱۰۵. د چک ولسوالۍ نه (۹) برجه کلا
۱۰۶. د یوې شپې ناوې (بهرنۍ پښتو ناول)
۱۰۷. **بښکلا (پښتو ناول)**

د کار لاندې کتابونو لیست

۱. هنر خطاطی و میناتورۍ در مراد خانی
۲. هنر کللی در مرادخانی
۳. بی وخته باران
۴. د ژوند پای

د وخت او امکان په صورت کې

۱. پخسه در افغانستان (به زبان انگلیسی)
۲. تاریخ معماری افغانستان
۳. حویلی های آسمان خراش
۴. ارتباط گذشته، حال و آینده در معماری
۵. استعداد، سرعت و اقتصاد در معماری افغانستان
۶. شیطان چراغ
۷. خاطره ها

The The Beauty Beauty

Written by: Architect PHD Hashmatullah Atmar

Date: November- Desember / 2023

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library